

Vodeći principi Kontakt grupe za rešenje statusa Kosova

Kontakt grupa je razmotrila pismo Genralnog sekretara i izveštaj ambasadora koji sadrži sveobuhvatni pregled situacije na Kosovu, a koji su 7. oktobra 2005. godine podneti Savetu bezbednosti.

Kontakt grupa podržava preporuku koju je na osnovu tog izveštaja Savetu bezbednosti dao Generalni sekretar za pokretanje procesa utvrđivanja budućeg statusa Kosova u skladu sa Rezolucijom br. 1244 (1999. godine) Saveta bezbednosti. Ona pozdravlja nameru Generalnog sekretara da naimenuje Specijalnog izaslanika koji će voditi taj proces. Kontakt grupa će sa zadovoljstvom pružiti podršku naporima Specijalnog izaslanika i njegovog tima.

Rešenje do kojeg se došlo putem pregovora treba da bude međunarodni prioritet. Kada proces bude započet, on ne može da bude blokiran i mora da bude priveden kraju. Kontakt grupa poziva strane u pregovorima da se angažuju na konstruktivan način i sa dobrom namerom, da se uzdrže od jednostranih koraka i da odbace svaki oblik nasilja. Oni koji zagovaraju nasilje neće imati nikakvu ulogu. Specijalni izaslanik može da preduzme odgovarajuće mere u okviru svog mandata koji je dobio od Ujedinjenih nacija i da suspenduje ili isključi bilo kojeg pojedinca ili grupu, ako prosudi da njihovi postupci ne doprinose napretku.

Kontakt grupa poziva sve strane da uspostave objedinjene pregovaračke timove i da se dogovore o zajedničkim stavovima.

Proces treba da obezbedi efikasno učešće kosovskih Srba i drugih građana i zajednica Kosova. Susedi iz regiona i druge zainteresovane strane takođe treba da budu konsultovani prema potrebi.

Napredak procesa utvrđivanja statusa zavisiće ne samo od nivoa angažovanja strana u pregovorima, već takođe i od uslova na terenu. Sprovođenje standarda koje su utvrdile Ujedinjene nacije mora da bude nastavljeno tokom procesa pregovora o statusu i ono će biti dalji faktor za utvrđivanje napretka.

Kontakt grupa ističe važnost koju pridaje konstruktivnom i održivom dijalogu između Beograda i Prištine na svim nivoima i između različitih zajednica na Kosovu. Ona traži od Beograda da aktivno podstiče Srbe sa Kosova da zauzmu svoje mesto u institucijama Kosova.

Savet bezbednosti će aktivno pratiti ovo pitanje. Konačnu odluku o statusu Kosova treba da odobri Savet bezbednosti.

Stoga Kontakt grupa obaveštava sve strane angažovane u pregovorima da ishod procesa utvrđivanja statusa treba da bude zasnovan na dole navedenim principima:

1. Rešenje pitanja Kosova treba u potpunosti da bude kompatibilno sa međunarodnim standardima za ljudska prava, demokratijom i međunarodnim pravom i da doprinese bezbednosti u regionu.

2. Rešenje statusa Kosova treba da bude u skladu sa demokratskim vrednostima i evropskim standardima i da doprinese ostvarenju evropske perspektive Kosova, a posebno napretka Kosova u procesu stabilizacije i pridruživanja, kao i integraciji celokupnog regiona u evro-atlantske institucije.

3. Rešenje treba da osigura multietničnost koja je održiva na Kosovu. Ono treba da obezbedi efikasne ustavne garancije i odgovarajuće mehanizme za obezbeđivanje sprovođenja ljudskih prava za sve građane na Kosovu, kao i prava pripadnika svih zajednica na Kosovu, uključujući pravo izbeglica i raseljenih lica da se bezbedno vrate svojim domovima.

4. Rešenje treba da obezbedi mehanizme kako bi se obezbedilo učešće svih zajednica Kosova u vlasti, kako na centralnom tako i na lokalnom nivou. Efikasne strukture lokalne samouprave uspostavljene putem procesa decentralizacije treba da omoguće koegzistenciju različitih zajednica i obezbede ravnopravni pristup javnim službama.

5. Rešenje statusa Kosova treba da obuhvata specifične garancije za zaštitu kulturnog i verskog nasleđa na Kosovu. Ono treba da obuhvata odredbe u kojima je naveden status institucija Srpske pravoslavne crkve, lokaliteta i ostalog nasleđa na Kosovu.

6. Rešenje statusa Kosova treba da ojača bezbednost i stabilnost u regionu. Time će se obezbediti da se Kosovo ne vrati u situaciju od pre marta 1999. godine. Bilo koje rešenje koje je jednostrano ili je rezultat upotrebe sile bilo bi neprihvatljivo. Neće biti nikakvih izmena u sadašnjoj teritoriji Kosova, tj. nikakve podele Kosova i nikakvog saveza Kosova sa bilo kojom zemljom ili delom neke zemlje. Teritorijalni integritet i unutrašnja stabilnost suseda u regionu biće u potpunosti poštovani.

7. Rešenje statusa će obezbediti sigurnost za Kosovo. Ono će takođe obezbediti da Kosovo ne predstavlja bilo kakvu vojnu ili bezbednosnu pretnu po svoje susede. Specifične odredbe u vezi sa bezbednosnim aranžmanima biće obuhvaćene.

8. Rešenje statusa Kosova treba da unapredi efikasne mehanizme za jačanje sposobnosti Kosova da sprovodi vladavinu prava, da se bori protiv organizovanog kriminala i terorizma i da štiti multietnički karakter policije i pravosuđa.

9. Rešenje treba da obezbedi da Kosovo može da se razvija na jedan održiv način, kako privredno tako i politički i da može efikasno da saraduje sa međunaordnim organizacijama i međunarodnim finansijskim institucijama.

10. Kosovu će još izveno vreme biti potrebno prisustvo međunarodnih civilnih i vojnih snaga za vršenje odgovarajućeg nadzora poštovanja odredbi rešenja o statusu, da bi se osigurala bezbednost, a posebno zaštita manjina, kao i da bi se pratili organi vlasti i pružala podrška njima tokom nastavka sprovođenja standarda.